

Ye
3509

XI, 84.

7
A C A D E M I A E

V V I T E B E R G E N =

S I S S T V D I O S I S , N E C N O N

vniuersis, salutem, & diuturnam
incolumitatem

D I C I T

I O H A N . I E S S E N I V S à I E S S E N ,

*Doct̃or, Anatomes & Chirurgiæ Pro-
fessor pub.*

V V I T E B E R G A

Typis Gronebergianis.

M. D. XCVI.

7

A G A D E M I A E

VITTEBERGENSIS

212

LIBRARIUS

1790

1790

IOHANNES REZNERUS & ASSOCIATI

Doctores, Mathematici et Philosophi Pro-

fessores pub.

VITTEBERGA

Typis Gronbergianis.

M. D. XCVI

Vtationes temporum, ingenue Lector, maximos parere morbos, 3. Aphorif: 1. grauis autor Hippocrates. Idem is pulchriori, 1. de dieta libro, fabrorum ferrariorum, & fullonum ostendit exemplo: Quod illi igni, vicissim & aqua ferrum doment: Hi multo attritu pannum & calcatu, multa que & suppositione & maceratione, id molliant. Crebra enim & valida illa commutationes, quam res etiam firmissimas debilitent, atque confringant, nemo satis expresserit. Id si tantum in ferro, in metallis, in saxis potest: Quid non in imbecilli hominis corpore cæli ventorumque mutatio ac violentia, multo etiam magis valebit & efficiet? Rariùs quidem atque mitius hyeme, quam alijs anni temporibus propter naturæ unitum robur, & humorum à frigore concretione, inque vasis quietem, agrotant homines. Morborum tamen seminaria, collecta plenitudine, intus concluduntur. Vere autem ex fusione & humorum putredine morbi exoriuntur: Varij hi quidem, pro cuiusque hominis, loci, natura, ætate, victus ratione, temperamento, & insigni partis alicuius infirmitate. Humores enim, antea coacti, cum liquantur, fusi ampliorem locum postulant: unde nobilia viscera, ab horum effusione repleta, distenduntur, ab eorundemque incursum grauius commoventur.

uentur. Si sanguis æstuoso fluxu per totum feratur corpus, febres continuae: Si in partem aliquam decumbat, inflammationes exoriuntur. Flaua bilis, si citra putredinem in habitum sese effundat corporis, morbus regius: cum putredine tertiana: Si in partem aliquam elabatur, herpes: Si sanguis tenuis & biliosus sit, erysipelas fit. Atra bilis, si per cunctos corporis artus sine putredine spargatur, elephantiasin: putredine affecta, quartanam febrim: in certa parte collecta, carcinoma: in cutem effusa, vitiliginem nigram gignit. Pituita, toto corporis habitu excepta, nulla presente putredine, eam hydropis speciem, quam hyposarca dicunt, accersit: putrefacta quotidianam: Certa corporis parti affixa liquidior, œdema: Crassior scirrhum: Cuti subiecta, vitiliginem albam efficit. Serosa denique corporis substantia, cuiusmodi aliàs lotijs, aliàs sudoribus excidere solet, si flatus permisti, tympanitin: Absque his thoracis, abdominis, utriq; ascitem procreat. In cute verò modò pustulas, modò pruritus, eò, quò in carnem altius confederit, aut crassior fuerit, pernicaciorem. Verùm ut Brumæ frigus suos foris contactu cutem contrahit, densat, stipat; Et humores omnes intrò pellit cogitq;: Ita Ver sua clementia, suauis & dulci calore, cutem corpusq; totum aperit, & quasi è carceribus humores

res

res euocat, & ad se foras elicit, præcipueq; omnium sanguinem, qualicumque eum demum humore alio permistum repererit. Vnde sicubi pars vlla eximiè imbecilla est, tumor protinus in ea pro humoris natura enascitur. Sin totum vincitur corpus, febris incenditur. Non Veris profectò malignitate & violentia, sed eo, quodcunq; infirmissimū est, motioni illi, & tanquam tempestati, succumbente, ab Hippocrate libro de aëre, aquis, & locis, appellato. Vt verò aliæ temporum constitutiones, morborum quodammodo effectrices & conseruatrices sunt: Certè autumnus, qui Hippocrati, ab ortu Arcturi circiter Idus Septemb. ad Vergiliarum circiter tertium Idus Nouemb: occasum, circumscribitur, multò deteriore conditione, ut vulgo etiam pestilens, medicis morbosus appelletur. Nam cum Autumno æstatis in hyemem fiat transmutatio: Id autem, quod mutatur, partim sit in termino à quo, & partim in termino ad quem: Ab æstate, cuius extremum est, siccitatem cum quodam calore habet: Ab hyeme verò, cui se applicat, cum quodam humore frigiditatem. Fit itaque, ut propter inæqualitatem, & repentinam caloris & frigoris in aëre mutationem, calor natiuus, æstate penè dissolutus, intrò forasq; variè agatur, indeq; seipso imbecillior reddatur. Hanc iniuriam due alie au-

A 3 gent.

gent. Nam & bilis, torrida astate aceruata, frigore, quod apertis poris facile subijt, intus cohibetur: Et diæta vitium, fructuumq; usus, intercepta transpiratione, putredinem accersit. Vnde sic astricta aluo, quicquid humidi in intestinorum spiris retentum est, facile putrescit, putrefactum eadem vellicat, mordet, velutiq; scabiem & ulcera, excitare, dysenteriasq; ac tenesmos præstare solet. Vt igitur tribus modis Autumnus noxior: Ita tripliciter sub eo morbi difficiles. Primum specie, quia atrabilarij. Deinde, quæ humoribus dominari nequeunt, virium infirmitate. Tertio transpirationis suppressione, & maligna putredine. Quid ergo mirum, plures hisce & difficilius laborare anni temporibus? Quid ita rarum, frequentiora esse funera? Quemadmodum enim maturius Ver nives dissoluit subito, & atrocia inuehit diluua: Ita coactos in toto corpore, maxime verò in cerebro humores, colliquat & fundit, eos quibusdam in guttur præcipitat, alijs anginas peripneumonias, pleuritides, phrenitides, ophthalmias, diarrhœas, tusses, grauedines: senioribus apoplexias & paralyses inducit.

Huiusmodi planè affectus sporadici, superioribus aliquot septimanis, sub epidemia, simpliciter ita diæta,
specie

specie, nostrum oppidum, vicina, tum distantiora loca
afflixere. Nos ipsi, inter tot agros, quorum plurimum ex-
orati curam gessimus, & paucorum adhuc sustinemus,
affectu pari correptum nullum sensimus, è quibus et-
iam unicus tantum, cui iuxta 34. Sect: 4. Aphor: febre
detento, suffocatio derepentè supervenerat, in faucibus
existente quidem, sed non conspicua, anginosa phlegmo-
ne, strangulatus perijt, nec se ullum, quod malignita-
tis anima, contagium exernit. E cohabitatoribus et-
iam sine præservatione sociorum nullus correptus. Æ-
grorum quoque antidoto nemo, sed indicationum tan-
tum methodo curatus. Quorum omnium agri ipsi, astan-
tes, & qui ad praxin nos comitati, sponte sua testes fu-
turi. Nescio tamen, qua audacia, vespertiones qui-
dam, aut quicumque illi sunt, imperita temeritate, af-
fectus hos, ipso pestilentia, omnibus formidabili, nomi-
ne, exprimere, tamq̃ abominabilis, grassaturæ paulò
post, instar cuiusdam incendij pestis, ominis, viros in-
noxios, à tanta leuitate per omnem vitam alienos, si-
nistros augures diffamare, & sub hac autoritatis larua
intempestiuum metum timidioribus incutere, fugam
suadere, cætus scholastici dissipationem unice optare,
atque sic quasi cacodæmonis centuriones, cohabitationi-
bus, honestisque & pijs exercitijs extreme insidiari, non
veriti

veriti sint. Illos ego temperantiùs in posterum ut lin-
gua utantur, nec tanto committant lubrico, sine stoma-
cho admonitos volo: Hos verò securiori & meliori pau-
lò, procul omni abactò metu & formidine, nullius
quando mihi, gratia DEI, periculi consci-
us sum, animo esse, & longùm fe-
liciter vivere jubeo.

P. P. V Vitebergæ Dominica Palmarum,
Anno Christianorum,

CIO IO XCVI

Ye 3509

ULB Halle 3
001 340 646

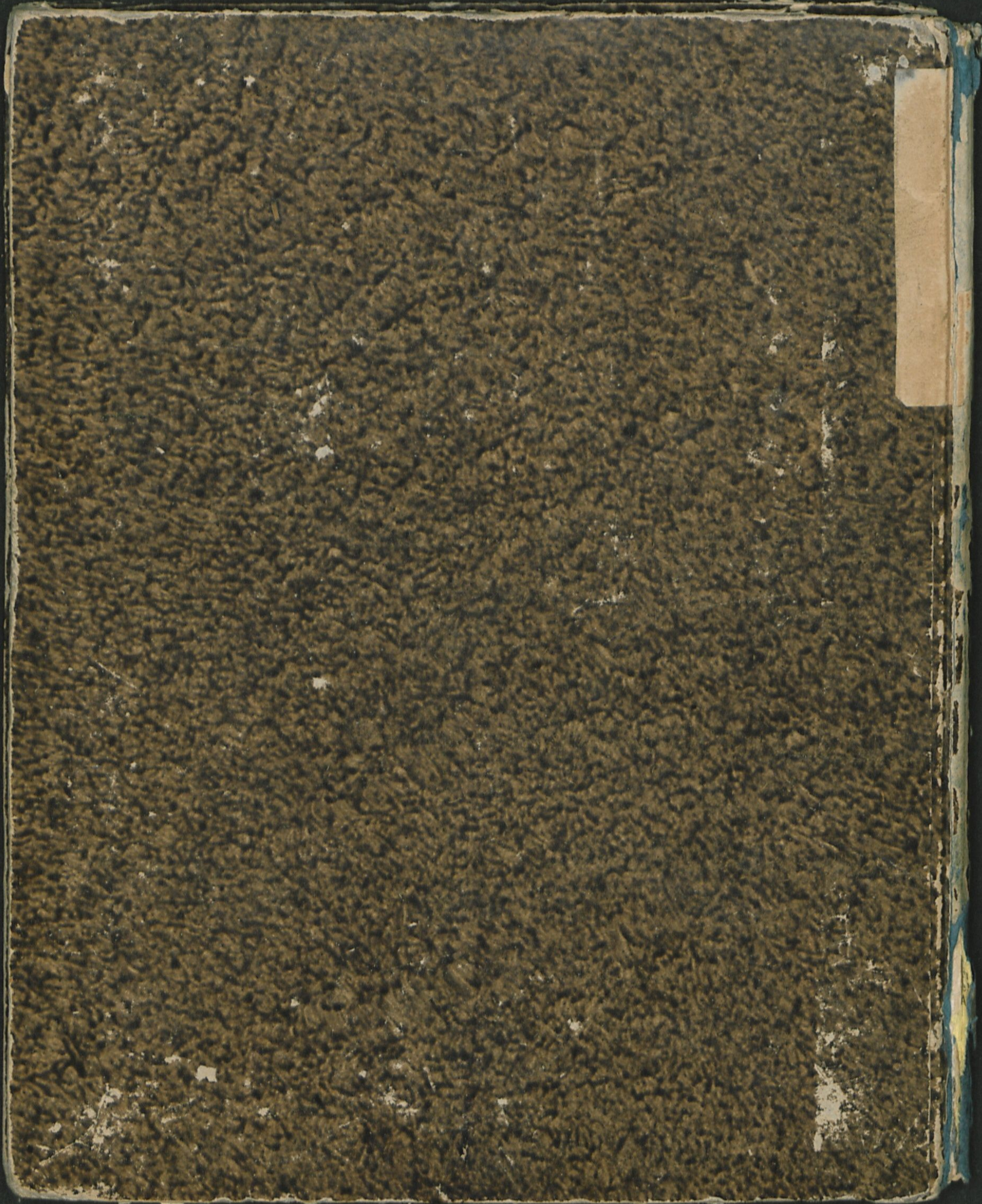

Sh

VD17

n. c.

7

A C A D E M I A E
V V I T E B E R G E N =

S I S S T U D I O S I S , N E C N O N
vniuersis, salutem, & diuturnam
incolumitatem

D I C I T

I O H A N . I E S S E N I V S à I E S S E N ,
Doct̃or, Anatomes & Chirurgiæ Pro-
fessor pub.

V V I T E B E R G A

Typis Gronebergianis.

M. D. X C V I .